

SCHRIJFVEREN

De complete [schrijfverenkalender](#) voor 2019 staat online!

HELDENREIS CURSUSSEN

Alle [cursussen](#) zijn te bestellen door **€10** over te maken op NL90 INGB 0003 8794 67 tnv H. Kuipers, Groningen onder vermelding van de naam van de cursus. (vergeet niet om ook een mail te sturen aan info@heldenreis.nl)

[cursus Heldenreis](#) - een schrijfcursus om een complete roman te leren schrijven.

- 14 lessen, 112 pagina's

[cursus Heldinne's Reis I](#) -

een autobiografisch avontuur voor vrouwen.

- 8 lessen, 143 pagina's

[cursus Heldinne's Reis II](#) - een schrijfcursus om een boek te schrijven over een vrouwelijke hoofdpersoon, zowel fictief als (auto)biografisch.

- 14 lessen, 195 pagina's

[cursus The Artist's Way](#) - een online coachingsprogramma van 12 weken om je creativiteit (op welk gebied dan ook) weer te laten stromen.

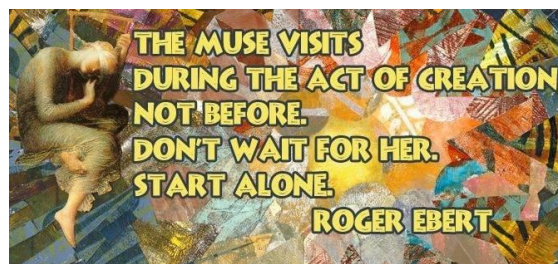
- begeleidingsmateriaal voor 12 weken, 48 pagina's

[cursus Schrijfveren](#) - een schrijfcursus van een jaar, om (1) erachter te komen waar jouw kracht ligt, als schrijver, of om (2) een compleet boek te schrijven waarbij je intuïtie het werk doet.

- 2 cursussen in één, 99 pagina's

[cursus Honderd Valkuilen](#) - een schrijfcursus die alle technische aspecten van creatief schrijven (fictie) behandelt, aan de hand van het meest complete schrijf-handboek.

- Les 1 een goed begin
  - Les 2 stijl
  - Les 3 plot
  - Les 4 conflict en spanning
  - Les 5 personages verzinnen
  - Les 6 karakterisering
  - Les 7 karakterontwikkeling
  - Les 8 vertelperspectief
  - Les 9 dialoog
  - Les 10 beschrijving
  - Les 11 locatie
  - Les 12 tijdsverloop
  - Les 13 einde en hoogtepunt ;)
  - Les 14 revisie
  - Les 15 inspiratie
  - Les 16 schrijfproces
- 16 lessen, 135 pagina's

SCHRIJFBOEK 1

Gianni Rodari
Grammatica van de Fantasie

Ik kwam het tegen op Twitter, zocht het op Bol en wist meteen: dit is een boek voor mij.

Voor alle schrijverkens én schrijfdocenten – in het bijzonder de [Schoolschrijvers](#), want veel gaat over het aanreiken van fantasie-oefeningen aan kinderen.

Ik had nog nooit van Rodari gehoord, maar een vriendin die in Italië woont wist dat hij de beroemdste Italiaanse kinderboekenschrijver is. Het boek is duidelijk een product van de jaren zeventig, toen er – meer dan tegenwoordig – nog beseft werd hoe belangrijk fantasie en creativiteit zijn voor de ontwikkeling van de mens, in plaats van een leuk hobby-dingetje voor als je 's avonds nog even tijd hebt.

Rodari reikt allerlei concrete schrijf- en verzinideeën aan, in de vorm van woordspelletjes, aan de hand van good old [Propp](#), en elke keer laat hij zien hoe

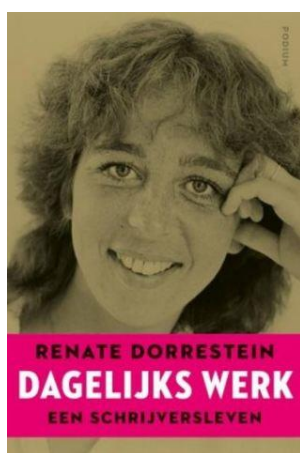
belangrijk de vaardigheden zijn voor de kinderen. Niet in de zin van economisch nuttig, maar in de zin van slimmer worden en kritischer en creatiever.

Hij benadrukt elke keer dat hij niet vertrekt vanuit een boodschap (dat gepreek waar Amerikaanse kinderboeken zo goed in zijn), maar dat de kinderen de eventuele boodschap zelf al doende ervaren.

Achterin het boek voorziet hij sommige oefeningen van een theoretische achtergrond en van de boeken die hij ervoor geraadpleegd heeft. Maar de oefeningen zelf komen uit zijn praktijk van leraar op een lagere school. Al met al een inspirerende aanrader!

SCHRIJFBOEK 2

Renate Dorrestein Dagelijks Werk

Ik vind het nog steeds onbegrijpelijk dat Renate Dorrestein er niet meer is. Haar boek '[Het Geheim van de Schrijver](#)' was een van mijn eerste schrijfboeken, en het is nog steeds een van de beste Nederlandstalige.

Dagelijks Werk is een bundeling van stukken: essays, lezingen, artikelen die tezamen een beeld geven van haar schrijversleven. En het is alsof je haar hoort praten, met altijd die mild ironische glimlach. Sommige stukken zijn polemisch of feministisch, andere laten zien wat voor relatie ze met lezers had, er staat zelfs een ode aan de aardappel in.

Een van de mooiste stukken vind ik De Boodschap. Dorrestein vindt dat de schrijver een standpunt moet innemen, ethische en morele keuzes moet maken.

"Literatuur zonder moraal is geen literatuur, het is entertainment. En entertainment dient het handhaven van de veilige status quo."

Alle stukken worden in- of uitgeleid door een toelichting, geschreven in de periodevoor haar dood. In een ervan schrijft ze:

"Heel veel schrijvers hebben eigenlijk niks om over te schrijven, daarom verschijnen er zoveel nikserige boeken. Het lijkt me heel armzalig om nikserige boeken te schrijven. Je moet een missie hebben, vind ik."

Ze zegt ook veel wijze dingen over het leven, over geluk en gezondheid. Ze is er niet meer, maar door dit boek is ze er altijd.

SLECHT SCHRIJVEN

Voor mijn werk als NBD-recensent krijg ik soms fantastische boeken te lezen. Maar soms (ik denk eigenlijk: vaker) zijn ze middelmatig of zelfs slecht. Dan is het geen pretje en voelt het soms als zonde van mijn tijd. Wat ik meestal doe, is zo'n flutboek afwisselen met een goed boek. Juist dan vallen de verschillen verschrikkelijk op, wat ook weer heel leerzaam is voor mij als schrijfjuf.

Ik heb net een [recensie](#) geschreven van de trilogie van Jane Gardam. Het is haast niet te geloven hoe prachtig zij schrijft. Tegelijk ben ik bezig in een flutboek. Het is een ARC (*Advanced Reading Copy*) dus wie weet gaan ze in de officiële uitgave nog wat veranderen. Maar vast niet het hele boek. Ik begrijp niet dat een uitgever geen redacteur in dienst heeft die zegt: dit kán zo niet! Kennelijk is het voordeliger om iemand een lovende blurb op de kaft te laten zetten (*a masterpiece!*) en te profiteren van de beroemde naam van de [schrijfster](#).

De schrijfjuf ziet onmiddellijk wat er misgaat. Na een veelbelovende, spannende opening gaan de volgende hoofdstukken over diverse leden van een steenrijke familie. Hun uiterlijk wordt beschreven, hun huis, waar ze op school gingen, wat ze nu doen. Allemaal backstory en infodump waar je als lezer niets mee opschiet. Zolang je die mensen niet kent zal hun haarkleur je worst wezen, toch? Soms is er een enkel scènetje in het heden. Man vraagt vrouw of ze mee gaat om een nieuw huis te bezichtigen. Twee bladzijden backstory. Vrouw: "Nee." Einde hoofdstuk. Jemigdepemig wat een spanning.

Eerder had ik mij al opgewonden over een boek van [Alan Titchmarsh](#). Die vaart ook geheel op zijn BekendeBritStatus. Hij doet precies wat ze bij Schrijven Magazine beschouwen als een goed voorbeeld van [Show, don't Tell](#). Met bijvoeglijke naamwoorden strooien of het peterselie is, en de lezer na de beschreven handelingen nog eens vertellen hoe de personages zich voelden.

Het is zo jammer. Volksstammen mensen slikken deze pulp voor zoete koek. Geloof me, ik houd óók van een pulpje op zijn tijd. Ik kan niet wachten op de nieuwe Nora Roberts. Maar zij maakt nooit zulke fouten. Zelfs het gemiddelde boeketreeksje is beter geschreven dan al deze rommel die alleen maar wordt uitgegeven om eraan te verdienen. Zonder nog één gedachte aan hoe het zo makkelijk zoveel beter had gekund. Het schrijfjuffenhart bloedt.

Blijf schrijven en creëren!

Hella Kuipers

PS

Oh, en die collages van mij? Die kun je tegenwoordig [kopen!](#)